

Resumé

Tato diplomová práce pojednává o tradičním římskoprávním institutu vydržení a jeho dnešní úpravě v českém a německém právu. Důraz je kladen na odlišná ideová pojetí obou úprav shodného právního institutu vydržení a jeho kořenů v římském právu. Česká právní úprava a právní teorie mají za hlavní inspirační zdroj platný rakouský občanský zákoník ABGB, který byl československým civilním kodexem do roku 1950. Proto je i rakouskému ABGB věnován značný prostor.

Hlavním cílem této práce je porovnání rozdílných hodnotových pojetí v německé a české právní teorii, které ovlivňují předpoklady a právní následky vydržení na mnoha úrovních. Ve středu zájmu jsou sporné otázky vydržení a porovnání jejich řešení v obou právních řádech se zohledněním jak české prvorepublikové, tak římskoprávní civilistiky.

Systematicky je v práci zvlášť pojednáno o úpravě vydržení v římském, německém a českém právu. Úvodní část práce shrnuje římskoprávní úpravu, která není v dalším výkladu ztrácena ze zřetele. Následuje výklad o vydržení v německém právu, jehož zákonná úprava odděluje vydržení movité a nemovité věci. Proto i tato práce pojednává zvláště o vydržení movité a nemovité věci jak v německém, tak i v českém právu. Po výkladu o pojetí, ideových východiscích a praktické relevanci vydržení movité věci v německé právní úpravě následuje rozbor předpokladů vydržení movité věci v německém právu s důrazem na sporné otázky. Samostatná podkapitola je věnována i právním následkům vydržení v německém právu. Druhá část výkladu vydržení v německém právu se věnuje vydržení věci nemovité, včetně sporných otázek týkajících se především vydržení contra tabulas.

Výklad o české právní úpravě je strukturován obdobně. Na začátku jsou detailně rozebrána odlišná ideová východiska, následuje výklad o předpokladech vydržení v českém právu, který zohledňuje koncepci kvalifikované držby v českém (a rakouském) právu, a nejsou opominuty ani sporné otázky o charakteru kvalifikované držby u mimořádného vydržení. Zvláštní pozornost je věnována intertemporálním ustanovením platného občanského zákoníku týkající se vydržení v České republice. Obdobně jako v části práce zabývající se německým právem je samostatně pojednáno o právních následcích vydržení. Rozbor české platné právní úpravy uzavírá pojednání o předpokladech vydržení nemovité věci v českém právu, neboť zákonodárce je sice v zákonném znění neodlišuje (kromě délky vydržecí doby),

ale vzhledem k zápisu převážné většiny nemovitých věcí v České republice do veřejného seznamu, vyvstávají u otázky vydržení nemovité věci v českém právu zásadní sporné otázky, především s ohledem na zásadu materiální publicity veřejných seznamů.